

det foreslaaede System, medens det nuværende System, saaledes som det praktiseres, ligefrem indbyder dertil. Jeg vil ikke, saaledes som det ærede Medlem for Storeheddinge (Svend Høgsbro), gaa i Rette med de nuværende Dommere derfor. Det er nu en Gang blevet en Slendrian, som har indsneget sig, og som der vil høre en meget stor Kraft og en meget stor Ensartethed i Behandlingen fra de forskellige Domstoles Side til for at bringe den til at opføre. Skal man rette nogen Bebrejdelse mod nogen, saa mener jeg, at Bebrejdelsen skal rettes mod de Dommere, som fik Forordningen af 16de Januar 1828, men som straks eller meget hurtigt derefter undlod at efterkomme den, thi havde Dommerne fra først af fulgt de klare og tydelige Regler, som denne Forordning indeholder, vilde man — om man end neppe vilde være naaet til den Hurtighed, jeg haaber, man vil naa under det ny System — dog været naaet til en betydelig større Hurtighed end den, man nu kender. Sagen er ganske simpelt den, at medens det efter Forordningen af 1828 er en Pligt for en Dommer ikke at bevilge nogen Anstand, medmindre Parten har gjort Rede for, hvad han vil benytte Anstanden til, har det jo altid været praktiseret saaledes, at Dommeren aldrig spørger en Part om, hvad han vil benytte Anstanden til, og derved kunne saadanne Tilfælde opstaa som det lille, morsomme Tilfælde, det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds nævnte. Jeg har for øvrigt altid hørt, at Anstandsgrunden var den, at det var Store Bælt, der var tillagt med Is, hvilket havde boldt sig i flere Aar; men dette gør ingen Forskel. Det, jeg mener, der var Grund til at sætte Fingeren ved, og som det ærede Medlem for den Sags Skyld lige saa vel kunde have sat sin Finger ved, var det, at saa var det Dommerens Fejl; thi vilde han efterkomme Forordningen af 1828, saa skulde han efter de 14 Dages Forløb, naar der atter blev begæret Anstand, have spurgt Parterne, om det virkelig frøs saa stærkt, eller om det virkelig snede saa stærkt, og hvis Parten saa ikke kunde overbevise Dommeren derom, skulde han nægte Anstanden. Vi ere under det gamle System komne ind i en Slendrian,

som det lige saa lidt vil lykkes ved en ny Lovregel at udrydde, som det lykkedes Forordningen af 1828 at udrydde den Slendrian, der havde indsneget sig ganske mod Meningen og Bestemmelserne i Forordningen af 3die Juni 1796.

Det ærede Medlem for Bælum (J. H. Jensen) tog mig det meget fortrydeligt op, at jeg ved Eksempler, hentede fra fremmede Lande, søgte at paavise, hvorledes det Ideal, de Krav, han stillede til en Retsordning, nødvendigvis maatte føre til en Retsorden af en meget primitiv Natur. Jeg skal lige over for det ærede Medlem oplyse, at min Viden om Forholdene i dette Fyrstendømme skyldes et saa respektabelt Blad som Berlingske Tidende, hvor jeg har læst en Beskrivelse, nøjagtig i Overensstemmelse med den Fremstilling, jeg tillod mig at give. Jeg maa meget beklage, at det ærede Medlem har lidt en saa stor Tilbagegang i sit gode Humør, der — som jeg synes — tidligere ikke lod noget tilbage at ønske. Paa den Beregning, som det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Nanke) anstillede om Udgifterne, finder jeg ikke Anledning til at gaa nærmere ind, dels fordi det ærede Medlem for Storeheddinge (Sv. Høgsbro) allerede paa væsentlige Punkter har rokket ved denne Beregnings Rigtighed, dels fordi de fleste af det ærede Medlems Tal i højere eller mindre Grad hvile paa et Skøn, og endelig fordi det i og for sig kun har i alt Fald for mig akademisk Interesse, da jeg venter, at disse Forslag, inden de forlade dette høje Ting, ville blive væsentlig omarbejdede, og nu at undersøge, hvilke Udgifter de her foreliggende Forslag ville medføre, vil ikke have nogen som helst Interesse. Det vil derimod have sin store Interesse, naar Forslagene foreligge omændrede, da at faa undersøgt saa nøje, som det er muligt, hvilke Udgiftsførelser deres Gennemførelse vil medføre.

Hvad Enkeltheder angaar, er der jo fra flere Sider talt om, hvorvidt man burde beholde Forligsprøven ved Forligskommissionerne eller følge Forslaget og henlægge Forligsprøven til Retterne. Jeg tror, at det sidste er det rigtige; efter min Erfaring er det forholdsvis faa Sager, der